

Kokous 2/2012**Muistio****AIKA:** Maanantai 18.6.2012 klo 10.00 - 12.10**PAIKKA:** Keski-Pohjanmaan keskussairaala, kokoushuone 1, os. Mariankatu 16 - 20, 67200 KOKKOLA**Osallistujat:**

~~Seppo Mattila, Kokkola kaup., pj.,~~
~~Tanja Witick, Kokkolan kaup.~~
~~Anne Sormunen, Keski-Pohjanmaan liitto~~
Marjut Lampinen, Ventuskartano
Leena Veiskola, K-P sosiaalipsykiatrinen yhd.
Tarja Oikarinen-Nybacka, JYTA
~~Reetta Hjelm, JYTA~~
~~Hannele Grankvist, Pietarsaaren kaup.~~
Helky Koskela, Klan yliopistok.Chydenius
Pirjo Forss-Pennanen, K-Pamk
Mirja Annala, Sosiaali- ja th:n opisto
Eliisa Niemi, K-Pshp
Tuija Tuorila, SONet Botnia, vs. kehittämis-
suunn.
Arto Rautajoki, SONet Botnia, kehitysjohtaja

Henkilökohtainen varajäsen:

Jussi Salminen, Kokkolan kaup.

~~Marjo Levaniemi, Kristiina Niemi~~
~~Markku Kallinen, Ventuskartano~~
~~Soili Mustonen, K-P sosiaalipsykiatrinen yhd.~~
~~Pekka Kauppinen, JYTA~~
~~Päivi Peltokorpi, JYTA~~

~~Merja Joutsen-Onnela K-Pamk~~
~~Mervi Huttula, Sosiaali- ja th:n opisto~~

Kutsuttuna:Margit Päätaalo, Pohjois-Suomen KASTE-
ohjelmapäällikkö**ASIAT:**

- 1§ Kokouksen avaus
- 2§ Esityslistan hyväksyminen
- 3§ Pöytäkirjan tarkistaminen
- 4§ Tiedotusasiat
- 5§ Kaste-ohjelman asiat
- 6§ Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetyön eteneminen
- 7§ Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisrakenteen valmistelun tilanne
- 8§ Muut asiat
- 9§ Seuraava kokous
- 10§ Kokouksen päättäminen

1§ Kokouksen avaus

Avattiin kokous ja valittiin puheenjohtajaksi tähän kokoukseen Jussi Salminen. Todettiin läsnäolijat.

2§ Esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään kokouskutsun asialista kokouksen esityslistaksi

Päätös: Hyväksyttiin.

Etelä-Pohjanmaa
Seinäjoen ammattikorkeakoulu
020 124 5141
PL 158 60101 SEINÄJOKI

Keski-Pohjanmaa
Kokkolan kaupunki
06 828 9435
PL 43 67101 KOKKOLA

Pohjanmaa
Vaasan ammattikorkeakoulu
06 326 3201
Raastuvankatu 29 65100 VAASA

3§ **Pöytäkirjan tarkistaminen**

Esitys: Todetaan edellisen kokouksen pöytäkirja.

Päätös: Hyväksyttiin.

4§ **Tiedotusasiat**

Merkitaan tiedoksi:

Valmistunut SONet BOTNIAN pohjoismaisen erityistehtävän selvitys: ”Kansalais- ja asiakaslähtöinen tiedontuotanto Pohjoismaissa – Poliitiikkaa ja käytäntöjä kartoittava selvitys”

Selvityksen on laatinut NVC:n kehittämiskonsultti Marjo Hannu-Jama Vaasasta. **(Liite 1)**

Merkitaan tiedoksi:

Hyvinvoinnin edistämisen johtaminen ja seuranta Keski-Pohjanmaalla ja Kruunupyyn kunnassa hankkeen tilanne

Hankkeelle valittu projektipäällikkö Tuula Löf on aloittanut työnsä 21.5.2012 ja hankkeelle rekrytoitava toinen työntekijä aloittaa 1.8.2012 työnsä. 28.5.2012 on toteutettu tilaisuus, jossa hanketta ja sen tavoitteita esiteltiin Keski-Pohjanmaan hyvinvointityöryhmille, johtaville viranhaltijoille ja medialle. / Tuija Tuorila

Merkitaan tiedoksi:

SONet BOTNIAN alueellisen hyvinvointitiedontuotannon ylimaakunnallisen kehittäjäryhmän kokous Kokkolassa 25.9.2012 klo 12.30-14.30 Kokkolan kaupungintalolla, kokoussali Kaarlelassa Em. tilaisuuden teemana on hyvinvointitiedon hyödyntäminen ja mukana mm. ulkopuolinen asiantuntija Turusta, joka kertoo ATH – tutkimuksen mahdollisuuksista. Em. tilaisuuteen ovat tervetulleita ylimaakunnallisen sekä Keski-Pohjanmaan alueellisen kehittäjäryhmän jäsenet ja alueellisen ohjausryhmän jäsenet. Samanaikaisesti 25.9. Pohjois-Suomen alueella POSKE (Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus) järjestää hyvinvointitiedontuotannon kehittämispäivän. Todettiin, että on ehkä tarpeen jakaa voimavaroja näiden kahden kokouksen kesken./Arto Rautajoki

Merkitaan tiedoksi:

Pohjalaismaakuntien hyvinvointibarometri 2012/ Arto Rautajoki

Pohjalaismaakuntien hyvinvointibarometri 2012:n toteuttamisen sopimusluonnos allekirjoitetaan kesäkuukausien aikana. Se toteutetaan lokakuussa 2012 asiantuntijakyselynä. Minttu Kuronen-Ojala palkataan SONet BOTNIAAn tutkijaksi tätä työtä varten. Järjestöjen osuutta osana vastaajakokoonpanona vahvistetaan ja mukaan otetaan noin 10 järjestöä/maakunta.

5§ **Kaste-ohjelman asiat**

Esitys: Merkitään tiedoksi Pohjois-Suomen Kaste-ohjelmapäällikkö Margit Päätalon esittelemänä Kaste2-ohjelman Pohjois-Suomen toimeenpano-ohjelma ja sen vaikutukset Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämiseen.

Asian käsittely:

Margit Päätalo esitteli Kaste2-ohjelman toimeenpanoa Pohjois-Suomen alueella. Kaste2-ohjelma ja sen toimeenpanosuunnitelma on Pohjois-Suomen yhteinen sosiaali- ja terveystoimen kehittämisohjelma. Ohjelman keskeisenä tavoitteena on hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen sekä rakenteiden ja palvelujen järjestäminen asiakaslähtöisesti ja taloudellisesti kestävästi. Päätalo korosti, että Kaste2-ohjelmaa voi ja tulee toteuttaa myös muuten kuin vain kehittämisrahoituksen kautta, eli ottamalla osaksi normaalia toimintaa. Kaste-ohjelman mukaisella kehittämistyöllä on yhteys lainsäädännön uudistuksiin ja hallitusohjelmaan.

Kaikilla Kaste-alueilla ei ole painotettu samoja, kaikkea kuutta teemaa. Pohjois-Suomen Kaste-alueen toimeenpanosuunnitelma valmistui ennemmin kuin valtakunnallinen Kaste-ohjelman toimeenpano. Kansallinen toimeenpanosuunnitelma vahvistetaan ja julkaistaneen virallisesti kuluvaan vuoteen syyskuussa. Pohjois-Suomen Kaste-alueen painopisteet ovat seuraavat ja niiden kehittämiseen voi hakea Kaste-rahoitusta:

- Riskiryhmien osallisuus, hyvinvointi ja terveys
- Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut (mm. PaKaste2-hanke, jonka osahankkeena mukana Keski-Pohjanmaalta Nuppu-hanke)
- Ikääntyvien toimintakyky ja kotiin saatavat palvelut (mm. Keski-Pohjanmaalta valmisteilla oleva vanhustyön hankekokonaisuus)
- Palvelurakenteet ja prosessit (mm. TerPS2 –hankkeen Keski-Pohjanmaan ja Kruunupyyn osahanke)
- Johtaminen
- Tieto ja teknologiset ratkaisut.

Pohjois-Suomen alueen kaikkien sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden on edistettävä läpäisyperiaatteella teemoja: hyvinvoinnin tasa-arvo, asiakaslähtöisyys, vaikuttavuus, monitoimijaisuus ja ennakointi. Kaste-rahoituksen saaneiden hankkeiden tulee tehdä keskenään yhteistyötä. Kaste-ohjelman alueellisessa toimeenpanossa 2012 - 2015 tutkimus kohtaa kehittämisen ennakkoinnin, tietotuotannon ja arvioinnin systemaattisuuden kehittämisen kautta.

Pohjois-Suomi on saanut tähän mennessä jo 25 milj. € Kasterahoituksesta eli väestöön suhteutettuna enemmän kuin joillakin muilla alueilla. Kaste-aluejohtoryhmien rooli aktiivisina toimijoina tulee entisestään kasvamaan, sillä ne ottavat kantaa myös muiden kehittämisohjelmien mukaiseen kehittämistyöhön. Esim. SADE-ohjelman mukaisen rahoituksen jakaminen etenee jatkossa Kaste-aluejohtoryhmien kautta. Aluejohtoryhmille tulee haasteita siitä, miten osataan jatkossa ohjata toimijoita oikeiden rahoituslähteiden äärelle. Kaste-ohjelmassa korostetaan myös rahoittajien välistä yhteistyötä. Rahoitusta tulee olemaan jatkossa käytettävissä entistä vähemmän kehittämiseen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi Pohjois-Suomen Kaste-ohjelman päällikkö Margit Päätalon esittämänä KASTE2-ohjelman Pohjois-Suomen toimeenpano-ohjelma ja sen vaikutukset Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämiseen. Lisäksi käytiin aktiivista keskustelua aiheeseen liittyen. **(Liite 2)**

6§ Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetyön eteneminen

Esitys: Merkitään tiedoksi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetyön etenemisen tilanne

Asian käsittely: Arto Rautajoki esitteli asiaa. STM:n palvelurakennetyöryhmä valmistelee osana kuntauudistusta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistamista. Valmistelun lähtökohtana ovat hallitusohjelman ja hallituksen linjaukset. Niiden mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus- ja järjestämisvastuu on pääsääntöisesti vahvoilla peruskunnilla (ns. C-malli). Lähtökohta kuitenkin on, että kaikki esitetyt mallit ovat hallitusohjelman mukaisia. Tuleva kuntarakenne ratkaisee, kuinka monta kuntien muodostamaa sosiaali- ja terveydenhuoltoaluetta tarvitaan vahvojen kuntien lisäksi. Ne voivat toimia vastuukuntamallilla tai kuntayhtymänä. Hallitus on linjannut tarvittavan arviolta 70 -150 selvitysalueita, joista muodostuu 25-35 järjestäjätahoa ja viisi erityisvastuualuetta. Kuntien ja sote-alueiden yhteisiä keskitettäviä tehtäviä varten on viisi erva-alueita, joihin nykyiset sairaanhoitopiirit yhdistetään

hallinnollisesti. Erva-alueet vastaavat tietyistä keskitetyistä ja erityisryhmien palveluista sekä alueiden palvelujen koordinaatiotehtävistä. Tehtäviä täsmennetään jatkovalmistelun aikana. Vaikka kuntalähtöistä rakennetta painotetaan, kunnalla/kuntakokonaisuudella on oltava kuitenkin vahva kantokyky, jotta voidaan turvata riittävät ja laadukkaat sote-palvelut. Järjestämisvastuun rajoja tullaan täsmentämään ja perustason järjestäjän kantokyvyn minimitasoa määrittämään. Järjestämisvastuu määritellään kaikille perustason järjestämisvastuutahoille keskenään ja kaikille viidellä erva-alueella keskenään saman laajuiseksi.

Palvelujen järjestäminen C-mallin mukaisesti integroi sosiaali- ja terveydenhuoltoa horisontaalisesti. Tämän perusteella myös sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisrakenne voisi olla integroitunut. Jatkovalmistelussa on ratkaistava miten alueellinen kehittämistoiminta sekä lakisääteiset vastuut ja tehtävät rinnastuvat toisiinsa sekä miten niiden hallinto, resurssien jako ja käytännön toiminta organisoidaan alueellisesti tasapuolisesti ja vaikuttavasti. Keski-Pohjanmaalla on vahva toimijajoukko ja nyt on vaikuttamisen aika.

Päätös: Merkittiin tiedoksi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetyön etenemisen tilanne Arto Rautajoen esityksen mukaisesti. Käytiin myös erittäin aktiivista keskustelua aiheesta.

7§ Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisrakenteen valmistelun tilanne

Esitys: Merkitään tiedoksi Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisrakenteen valmistelun tilanne ja käydään keskustelua aiheesta

Asian käsittely:

Puheenjohtaja esitti piirroksen kautta havainnollistaen Keski-Pohjanmaan tilannetta sote-alan kehittämisen suhteen. Keski-Pohjanmaan vahvuutena on vahvat yhteydet Kokkolan yliopistokeskus Chydeniukseen. Keski-Pohjanmaan sosiaalihuollolla ei ole juurikaan yhteyksiä Pohjois-Suomen erva-alueelle. Vaasa on osittain suuntautumassa Turun suuntaan ja Seinäjoki Tampereen suuntaan. Suomeen on jäämässä arviolta noin 10 päivystävää sairaalaa, joista noin kolme sijoittunee Pohjois-Suomen alueelle, todennäköisesti Lappiin, Ouluun ja Keski-Pohjanmaalle. Keski-Pohjanmaalle on tarpeen löytää malli, miten sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus ja kehittäminen järjestetään alueella. Keski-Pohjanmaan vahvuus on Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen sosiaalityön korkeakoulutus.

Arto Rautajoki totesi, että mikäli Keski-Pohjanmaalla halutaan säilyttää vahvat yhteydet koko SONet BOTNIAn alueen kanssa, tulee muiden maakuntien kautta mukaan yhteistyö myös muiden yliopistojen kanssa. Pohjanmaan maakuntien yhteistyön avulla on mahdollista saavuttaa lisää synergia-etua. Tämä voisi olla parempi ratkaisu kuin katkaista kaikki entinen ja läheteä kohti kokonaan uutta.

Tuija Tuorila kertasi Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämisrakenteen valmistelun tilannetta. Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin yhteyteen perustetaan perusterveydenhuollon yksikkö, jonka toiminta käynnistyy syksyllä 2012. Sen tehtävänä on antaa asiantuntemusta ja sovittaa yhteen alueellaan perusterveydenhuollossa tehtävää tutkimusta, kehittämistä, hoito- ja kuntoutusketjujen laatimista, täydennyskoulutusta ja huolehtia henkilöstötarpeen ennakoinnista ja soveltuvin osin sosiaalitoimen yhteensovittamisesta. Sosiaalihuollon tutkimus- ja kehittämistoiminnan osalta vastaava selkeä määrittely puuttuu, mutta se on tulossa ajankohtaisten lakiuudistusten yhteydessä. STM:n apulaisosastopäällikkö Reijo Väärälä oli 21.5.2012 puhumassa Kokkolassa Sosiaalihuoltolaki uudistuu – mikä muuttuu? –

seminaarissa. Väärälän näkemys oli, että sosiaalihuollon tutkimus- ja kehittämisrakenteesta tullaan säätämään järjestämislaissa, koska se hänen näkemyksensä mukaan tulee olemaan paljon sosiaalihuoltolakeja vahvempi palvelujen ja toimintojen organisoimisen ja järjestämisen suhteen. Sosiaalihuollon toimijat ovat laajalti toivoneet, että sen tutkimus- ja kehittämistoimintaa säätävät linjaukset sisältyisivät alan keskeiseen sisältölaikiin eli sosiaalihuoltolakiin. Myös kuntien edustajat ovat vahvasti painottaneet tätä näkökulmaa. Väärälä kannusti tekemään Keski-Pohjanmaalla kohtuullisen nopeasti omat linjauksemme/ratkaisumme asian suhteen, jotta voimme edetä haluamallamme tavalla. Väärälän näkemys kuvastaa sosiaali- ja terveysministeriössä vallitsevaa kantaa. Mikäli järjestämislaki viivästyy, tilanne kuitenkin saattaa muuttua ja sosiaalihuollon tutkimus- ja kehittämistoimintaa säätävät kirjaukset mahdollisesti sisällytetään uudistuvaan sosiaalihuoltolakiin. 30.5.2012 kokoontunut Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämisrakennetta työstävä työryhmä päätti selvittää voisiko sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämisrakenne sijoittua toiminnallisesti yhteen.

Margit Päätalo totesi, että totesi, että Keski-Pohjanmaalla ollaan asian suhteen jo pitkällä. On kuitenkin määriteltävä mikä mahdollisen sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämisyksikön resurssi on ja mihin yhteyteen kehittämisrakenne sijoittuu. Jos asiaa ratkaistaan toiminnallisesti, silloin ei rahoitus muodostu ongelmalliseksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisrakenteen valmistelun tilanne ja käytiin aiheesta vilkasta keskustelua.

8§ Muut asiat

SONet BOTNIAn Keski-Pohjanmaan alueellisen ohjausryhmän varajäsenten nimityksiin on tulossa muutoksia. Pyydetään Kiurua, Keski-Pohjanmaan liittoa sekä sosiaali- ja terveysalan opistoa ilmoittamaan varajäsenensä Keski-Pohjanmaan kehittämissuunnittelijalle.

9§ Seuraava kokous

Esitys: Sovitaan seuraava kokousaika.

Päätös: Sovittiin seuraava kokous ajankohtaan 27.9.2012 klo 10-12. Kokous pidetään Kokkolassa.

10 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen, kiitti osallistujia aktiivisesta keskustelusta ja toivotti kaikille hyvää kesää.